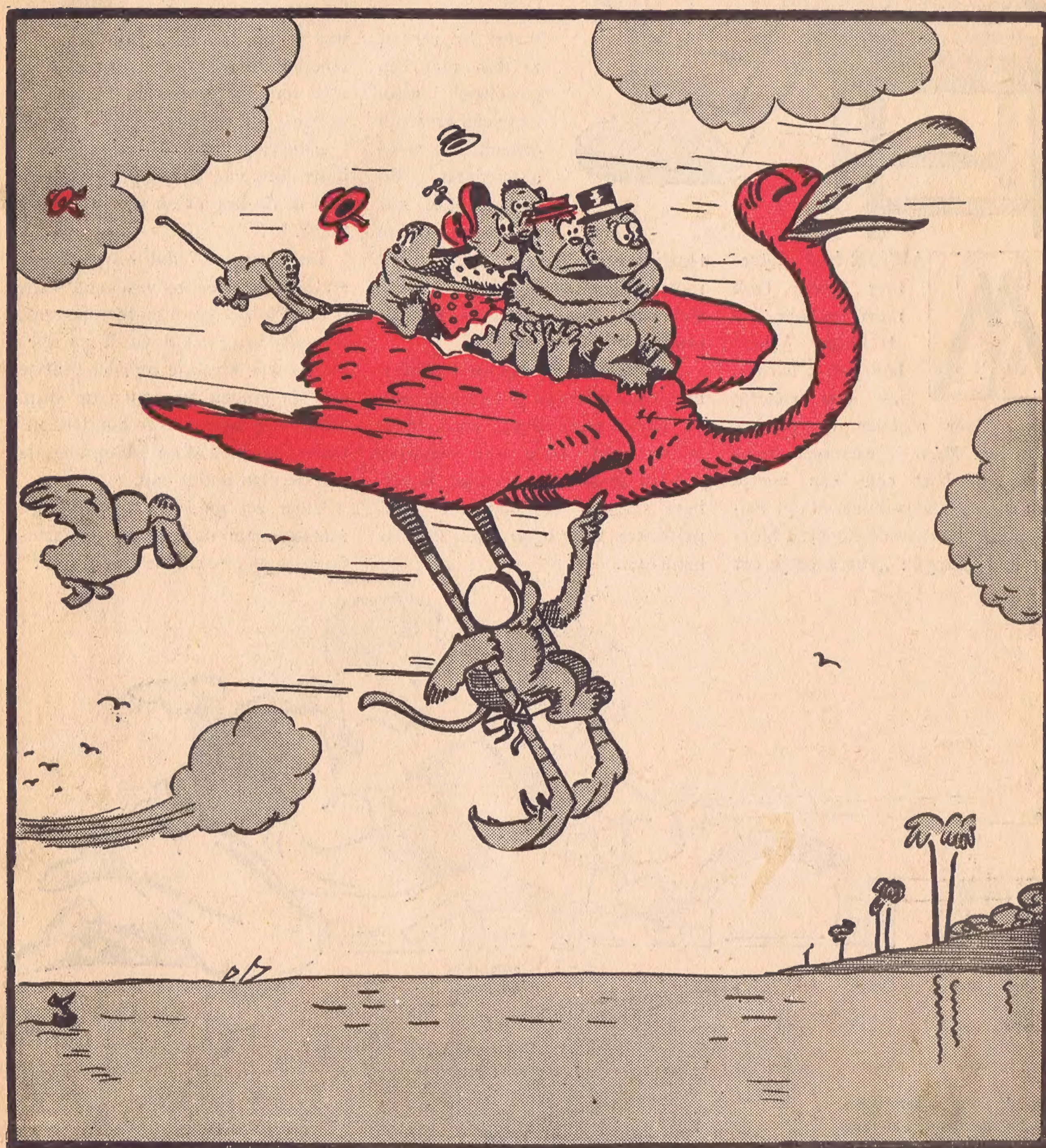
SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 5 MEI 1938

DE FAMILIE LANGSTAART MAAKT EEN VLIEGTOCHT

MARTJE KRIJGT EEN NIEUWE TRUI

MARTJE had plotseling geen trek meer in haar boterham. Voor haar, op 't bordje, lag een sneetje brood door moeder in reepjes gesneden. Maar 't was niets naar haar zin. Niet eens een beetje jam of een plakje koek er op. Enkel maar doodgewone boter! Moeder had gezegd: „Dit sneetje eet je zo maar op, Martje, één met en een zonder koek." En 't had niets geholpen of ze al pruilde, want moeder luisterde niet eens meer. En nu zat ze dan met een gezichtje alsof haar een vreselijk onrecht werd aangedaan. Bij elk stukje, dat ze nam, kwam tegelijk een diepe zucht, zo, dat moeder hoorde hoe erg 't toch wel was. Tot ze ineens moeder boos hoorde zeggen:

„En nu eet je heel gauw die boterham op, anders ga je niet mee naar de markt, ondankbaar kind. Weet je wel dat Jetje van schipper Arends nooit wat op haar boterham krijgt?" En met „de" rimpel boven haar ogen keek moeder haar aan.

Martje schrok! Niet mee naar de markt, waar je zo fijn alles van dichtbij kon bekijken, en waar moeder altijd zo veel boodschappen deed? Ze propte gauw haar mond vol.

Moeder deed maar even net of ze er niets van merkte en in een wip was 't bordje leeg. Dan hielp ze moeder de tafel afruimen en terwijl moeder water in 't afwasteiltje goot zei ze:

„Martje, ruim jij nu vlug de bouwdoos van de jongens op, dan was ik de kopjes en zijn we gelijk klaar."

De „jongens," dat waren Henk en Jan, de tweeling van acht. Voor 't naar school gaan hadden ze eerst nog een brug gebouwd. Toen alles netjes was kleedde moeder Martje aan en gingen ze samen op stap. Onderweg babbelde ze honderd uit terwijl moeder af en toe opnoemde wat ze alzo nodig had.

Toen zei moeder: „We kijken meteen maar 'ns naar 'n aardig truitje op je plooirok. Hoe vind je dat?"

Voor 't naar school gaan hadden ze eerst nog een brug gebouwd.

Martje juichte: „Fijn, mams! Mag ik zelf uitzoeken?"

„Goed," zei moeder lachend, „maar ik help je er mee."

Nu waren ze op de markt en moeder kocht heel wat, de tas puilde helemaal uit. Eindelijk waren ze bij de „goedkraam" zoals Martje 't noemde.

„Koopman," vroeg moeder, „heeft u ook een truitje voor haar maat?"

„Nou en of," zei de koopman, terwijl hij een grote doos onder de kar uithaalde, „u hebt 't maar voor 't uitzoeken."

Martje keek haar ogen uit, wat een prachtige kleuren. Moeder paste en mat, voelde tussen duim en vinger of 't goeie wol was.

Moeder voelde tussen duim en vinger of 't goeie wol was.

„En welke vind jij nou 't mooiste, kind?" vroeg ze.

„Die rooie, met die witte bloempjes er op, mams," zei Martje.

Gelukkig vond moeder die ook heel mooi. De koopman pakte het in, moeder betaalde en toen gingen ze weer huiswaarts. Blij met haar nieuwe trui stapte Martje naast moeder voort.

Maar ineens, hoe 't zo kwam wist ze niet, moest ze aan Jetje denken. Zou die ook wel eens zo iets moois krijgen? Nee, vast niet, want vader vertelde laatst nog aan moeder dat ze 't bij schipper Arends zo arm hadden. „En," had vader gezegd, „als je soms eens een jurkje of zo van Martje hebt, dat ze niet meer draagt, geef 't vrouw Arends dan. Die kleine Jetje heeft geen fatsoenlijk jurkje."

Ja, Martje wist 't nog goed. De volgende dag had moeder in de koffer gekeken en samen hadden ze een heel pak gemaakt. Moeder had er ook nog een worst en een stuk spek bij gedaan. Zij had 't met Henk en Jan weg mogen brengen. Vrouw Arends was erg blij geweest. Maar, dacht Martje, 't was toch niet zo leuk als een n i e u w e trui te krijgen. Ineens schrok ze op. Zou ze 't vragen? Dat zou nog eens leuk zijn!

„Moeder," zei ze zo zacht, dat moeder zich bukken moest om 't te verstaan, „ik heb nog die gulden van oma, weet u wel? Zou ik daar dat blauwe truitje voor Jetje van mogen kopen?"

„Voor wie zeg je?" vroeg moeder.

„Voor Jetje, dacht ik, mams, omdat ze nooit wat op haar boterham krijgt, ziet u."

Martje hoefde niet lang te wachten op moeders antwoord. Ze bukte zich en gaf Martje zo maar midden op de markt een zoen.

„Nou," zei ze, „dat is fijn bedacht, hoor, laten we dan maar gauw even teruggaan, voordat de koopman 't verkocht heeft."

Maar nee, 't was er nog. 't Kostte wel even meer, maar moeder zei: „De rest leg ik er bij."

Nu gingen ze werkelijk naar huis. Thuis maakte moeder er met een blauw rokje, dat Martje niet meer paste, een net pakje van. Martje mocht het heel alleen wegbrengen. Moeder wees haar hoe ze lopen moest. „Kijk, deze straat uit, dan dat kleine straatje, waar de bakker woont, ingaan, en dan het tweede huisje. Gauw terugkomen, hoor!"

O, ze wist 't nog best van de vorige keer.

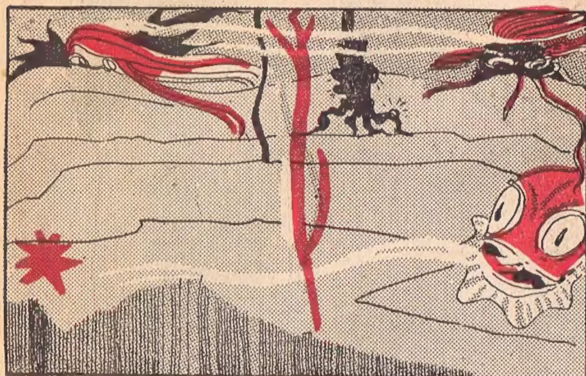
Even later stond ze in de kamer van vrouw Arends en maakte Jetje 't pakje open. Jetje klapte in haar handen van blijdschap. „O, wat mooi is dat, prachtig. Mag ik 't meteen eens passen, moeder?"

Haar moeder knikte blij. „Fijn staat 't, hoor!" zei ze. Martje vond ook dat 't haar mooi stond.

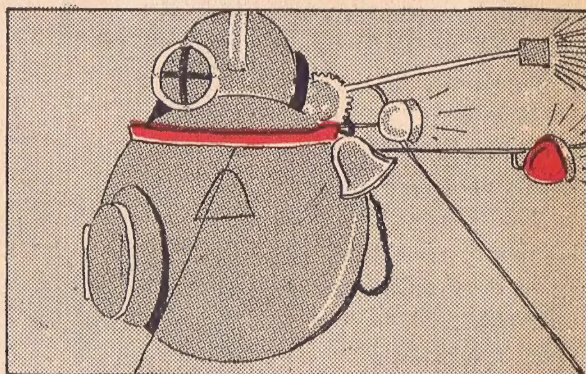
„Martje," zei vrouw Arends, „zal je je moeder vriendelijk bedanken?" Martje knikte en zei dat ze gauw weer naar huis ging, want dat moeder wachtte met de boterham. Vrouw Arends bracht haar tot 't hoekje en met een blij gevoel holde Martje naar huis. H. GÜNTHER

SAN MIN

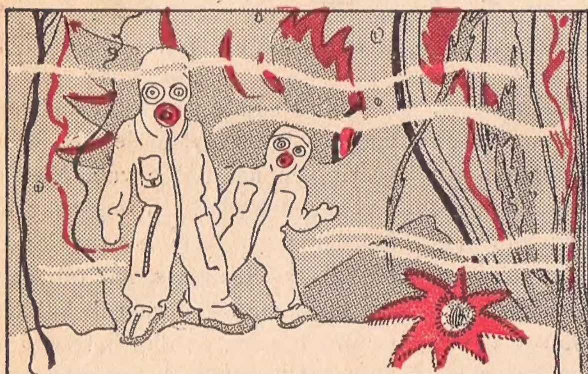
DE STAD ONDER ZEE

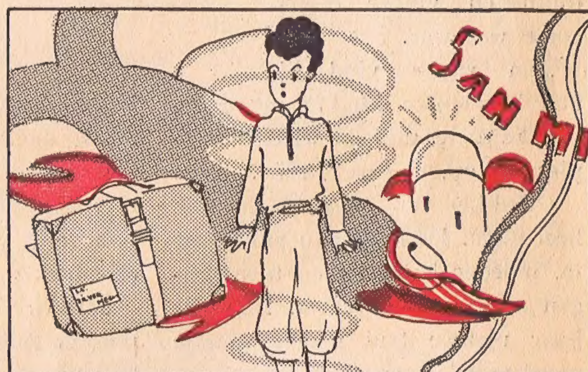
13. In het midden van de Stille Oceaan moet zich een soort tafelland bevinden, waar het nogal raar toegaat. Daar varen we heen.

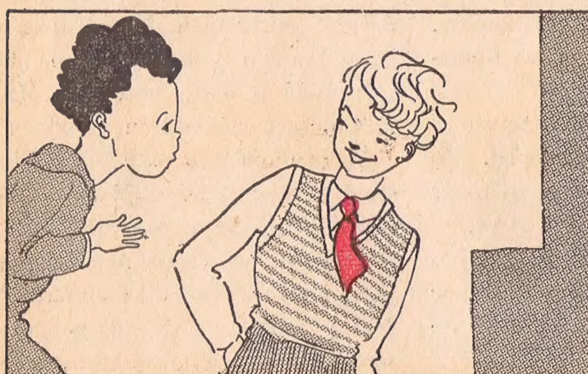
14. We nemen een grote kogel, waarin we kunnen wonen, en een geheime uitrusting, waarmee we de kogel kunnen verlaten, als het zover is.

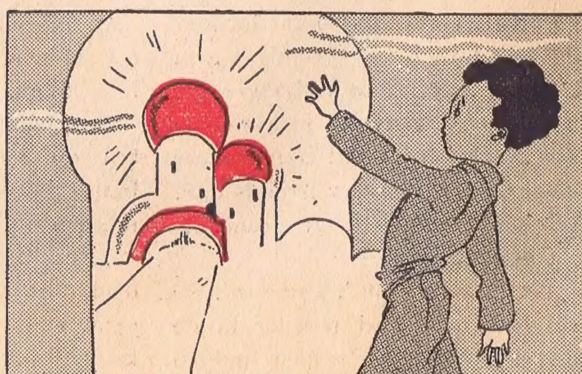
15. Dan zoeken we naar de stad der honderd koepels en schrijven de geschiedenis van San Min. Bij onze terugkeer zijn we beroemd.

16. We vertrekken morgen." — „Goed," zei Ben, „ik heb al gepakt. Maar ik wil er nog eens rustig over denken. Het maakt me een beetje duizelig."

17. Ben liep naar zijn vriend Frans. „Frans," zei hij, „kom, ga mee kijken naar die troon van twaalf sterren. Sjonge, dat kan een duik worden."

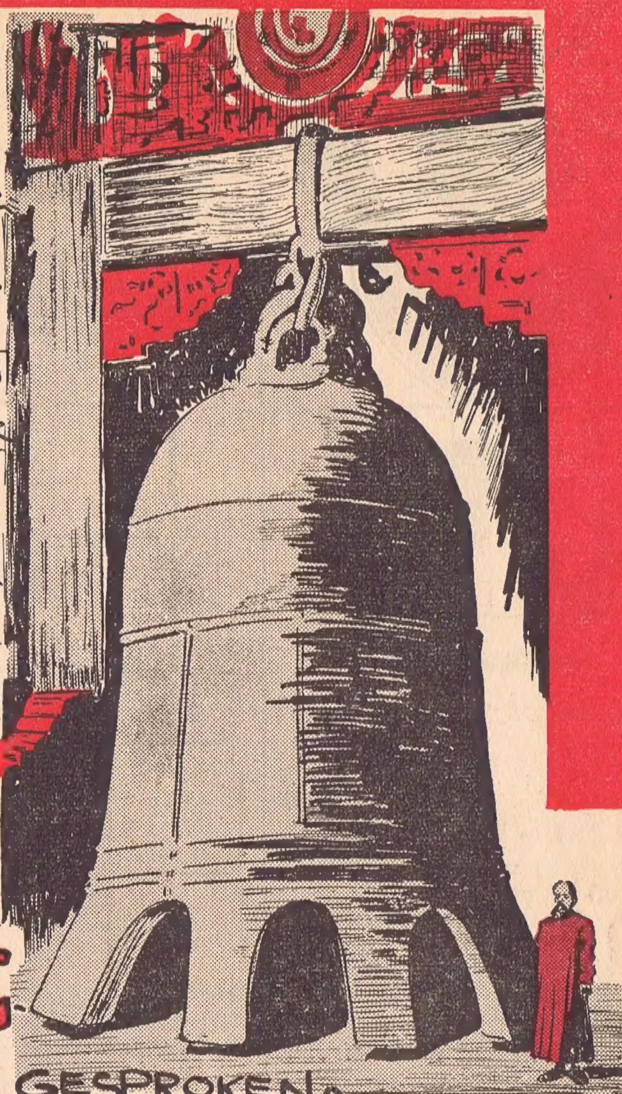

18. „Geloof ik," zei Frans. „Een stad, zeg je, met diamanten poorten en zilveren straten? Tja, dat wil ik ook eens zien."

DE KLOK

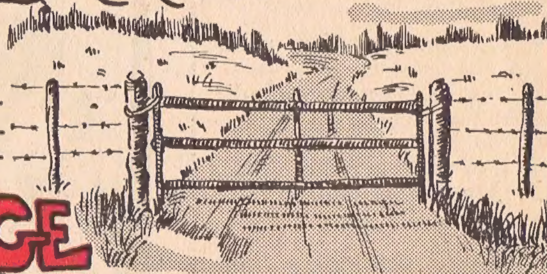
VAN DE KLOKKEN-GIETERSDOCHTER.

OP ZEKERE DAG, – HET IS VELE EEUWEN GELEDEN, – GAF YUNG LO, DE KEIZER VAN CHINA, ZIJN KLOKKENGIETER OPDRACHT OM EEN KLOK TE VERVAARDIGEN, WIER BRONZEN STEM GEHOORD ZOU KUNNEN WORDEN OP EEN AFSTAND VAN HONDERD LI; EEN LI IS 575 METER. TWEE MAAL FAALDE DE KLOKKENGIETER IN ZIJN WERK. TOEN SPRAK DE KEIZER: WANNEER HET WERK OOK DE DERDE KEER MISLUKT, ZULT GE WORDEN ONTHOOFD. OM HAAR VADER TE REDDEN, VOEGDE DE DOCHTER VAN DEN KLOKKENGIETER AAN DE KLOKKENSPIJS GOUD, ZILVER EN IJZER TOE. DAARDOOR IS DE KLOK VAN KEIZER YUNG LO DE SCHOONSTE VAN HEEL DE WERELD; ZIJ IS ZEVENTIEN VOET HOOG EN HEEFT EEN OMTREK VAN VIERENDERTIG VOET. EN KEIZER YUNG LO WAS TEVREDEN.

OVER GROOT-GRONDBEZIT GESPROKEN.

DIT IS HET TOEGANGSHEK VAN EEN LANDGOED IN TEXAS, DE KONINGSHOEVE. DE EIGENLIJKE BOERDERIJ IS NOG VAN DEZE INGANG NIET MINDER DAN .... HONDERD MIJLEN VERWIJDERD.

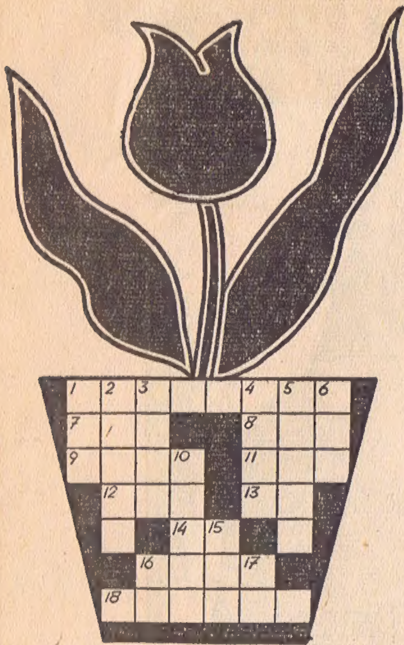

LANGE STAARTEN

HEBBEN DE BUIDELRATTEN. DIT PLAATJE TOONT DUIDELIJK AAN, HOE EEN JONGE RAT, ALS HET DIER DOOR ZIJN MOEDER OP EEN WANDELING WORDT MEEGENOMEN, VAN DIE LANGE STAART GEBRUIK MAAKT.

BONT ALLERLEI

Tulppuzzle

Horizontaal:

1. Vak op school, waarop je flink je best moet doen.
7. Uitroep.
8. Honderd vierkante meter.
9. Ander woord voor : plezier.
11. 1e, 22e en 5e letter van het alfabet.
12. Hetzelfde als 8 horizontaal.
13. Hetzelfde als 14 horizontaal.
14. Ander woordje voor : gij.
16. In een .... ga je kamperen.
18. Trek in eten.

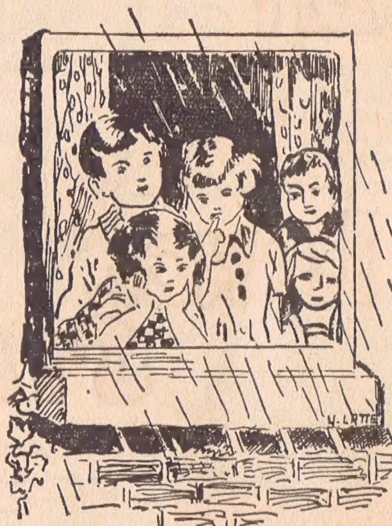
Verticaal:

1. De kapitein koos het ruime . . .
2. Een van de eilanden in Indië, begint met een C.
3. Niet daar, maar . . . .
4. Hij kon het gezicht slechts . . . . onderscheiden.
5. Een erfenis krijgen.
6. Ontkenning.
10. Heb je iets daarop . . . . . ?
15. Nauw.
16. Afkorting van Toos.
17. Je komt steeds . . laat op school.

Raadselrijm

WIE BEN IK ?

Mijn eerst' is vaak te blussen,
Ben je d'r spoedig bij.
Mijn tweed' is mooi of slecht soms,
Ook droog of nat bij tij.
Mijn derd' al op twee benen
Beweegt zich over straat

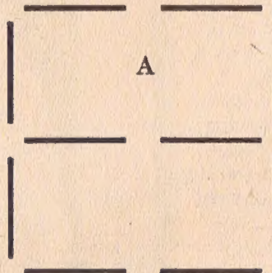

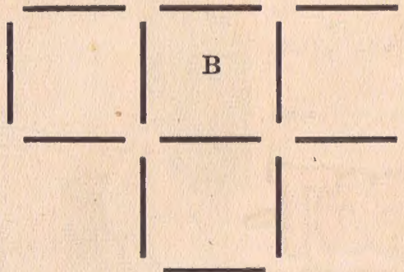
En water komt van pas steeds,
Waar mijn geheel ook staat.
Ik zie de gloed van verre.
Veel volk staat op het plein.
De kind'ren aan de ramen
Vragen : wáár zou het zijn ?

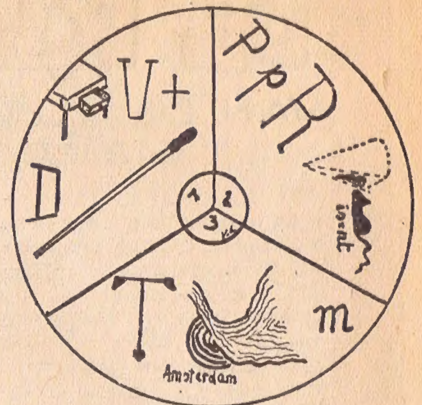
Twee gemakkelijke luciferskunstjes

In figuur A moet men twee lucifers verleggen zodat er drie gelijke vierkanten worden gevormd.

In figuur B moet men één lucifer wegnemen zodat men eveneens drie gelijke vierkantjes verkrijgt.

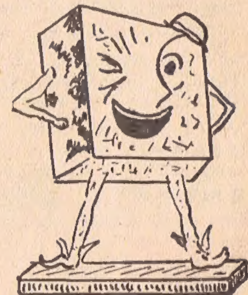

Drie-woorden-rebus 23

Ditmaal drie woordjes die alle drie betrekking hebben op sterkruikende geurige kruiden.

Wie kan het?

Je neemt negen lucifers en je vraagt aan je vriendje of hij van die negen lucifers er tien kan maken zonder een enkele lucifer te breken ? Proberen jullie 't zelf ook maar eens. Negen, hoor. Niet meer en niet minder.

Oplossingen vorig nummer

LETTERPUZZLE

Van links naar rechts:

1. Vrijdag. 2. Londen. 3. Ingang. 4. Edison. 5. Gratis. 6. Marter. 7. Aalbes. 8. Cactus. 9. Huzaar. 10. Italië. 11. Narcis. 12. Ekster.

Van boven naar beneden (gezamenlijke eerste letters) : VLIEGMACHINE.

WIE KENT ME ?

Huis-ge-noot.

DRIE-WOORDEN-REBUS 22

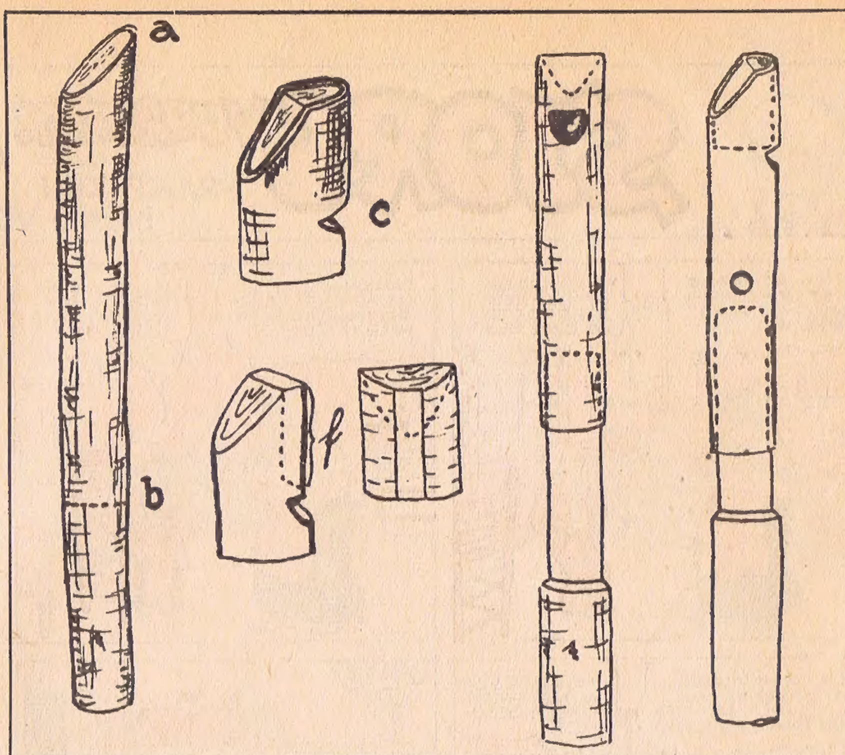
1. Loopgraaf (Lo-op-graaf).
2. Klingelen (Kl-in-g-el-en).
3. Inboorling (In-boor-ling).

FLUITJES SNIJDEN

MEI is precies de geschikte tijd om fluitjes te snijden. Een bezigheid die elke jongen zeker graag doet. Het is de tijd waarop 't sap weer omhoog stijgt in de bomen en de takken lenig en buigzaam worden. De dunne takken van berk, hazelnootstruik, wilde kers, lindeboom en wilgen, maar ook de wilde scheutjes van appel- of pereboom, zijn uiterst geschikt voor ons doel.

De goede lengte voor een fluit is 15 cm. Aan de bovenkant maakt men een lichte inkerving c, snijdt bij b de schors door en klopt het gedeelte ab met het heft van een mes voorzichtig los. Men moet het stokje onder het kloppen voortdurend ronddraaien en de schors ook steeds nat houden. Het best legt men 't stokje op zijn knie.

Is de schors los, dan schuift men haar voorzichtig af. Daarna snijdt men bij 't mondstuk nog een stuk weg (f), om aldus een doorgang te krijgen voor de lucht. De schorsbuis wordt nu weer op haar plaats geschoven en het fluitje is klaar. Gaat het niet al te best, dan is of het luchtkokertje of de luchtpijp (f) te klein en moet men wat meer hout wegsnijden.

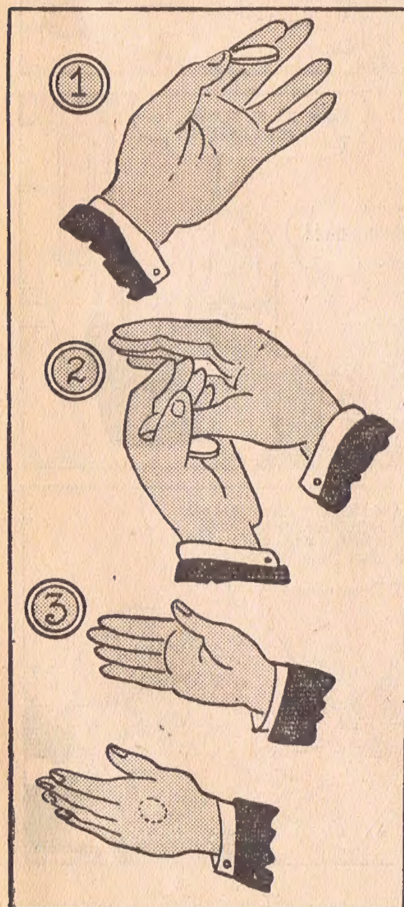

Er is ook nog een andere manier om 'n fluitje te maken. Alles gaat precies zoals hierboven, tot en met het loskloppen van de schors.

Is de schors verwijderd, dan snijdt men het mondstuk gewoon helemaal af en steekt alleen dit stukje vooraan in het schorsbuisje. Het andere gedeelte brengt men slechts een klein eindje in de buis. Men kan de opening dus zo groot en zo klein maken als men wil. Dit wordt een schuiftrompet in miniatuur, want met dit fluitje kun je, met een beetje oefening, alle tonen van de toonladder laten horen. Leg je bovendien nog een erwt in het buisje, dan kun je „rollers" maken, die klinken als een klok. Gaat het de eerste keer niet goed, zet dan door.

Het is een klein kunstje, maar 't moet geleerd worden en je zult wel eens 'n fluitje verknoeien.

Maar — en dit is hoofdzaak — snij geen hout weg waar 't niet mag of zonder toestemming. Ik weet wel dat jullie 't al uit eigen beweging niet zullen doen, maar 't kan geen kwaad, wanneer 't geheugen nu en dan eens wordt opgefrist.

EEN GELDSTUK VERDWIJNT

Neem een geldstuk tussen duim en vinger van de linkerhand, zoals te zien is bij no. 1. Breng nu de duim van de rechterhand schijnbaar onder het geldstuk, en de vingers er boven, zoals te zien is bij no. 2. Sluit de rechterhand, en de illusie is volkomen dat je het geldstuk in die hand hebt overgenomen.

Wat er werkelijk gebeurde was dat, toen de duim van de rechterhand onder het geldstuk gebracht werd, je dat liet vallen, en het viel in de palm van de linkerhand, waar het wordt vastgehouden door een licht samendrukken van de spieren der palm.

De rechterhand kan nu ledig getoond worden, zoals te zien is bij no. 3, en het geldstuk kan overal — uit iemand anders zak, of waaruit u maar wilt — te voorschijn gebracht worden.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB PRAAT ZIJN MOND VOORBIJ.

